

Szociális Szakmai Szövetség

Szakmai beszámoló

2007.

I. ÉRDEKKÉPVISELET

1.1. A szakmai érdekképviselő, szakmai háttérmunka, szervezeti vélemény kidolgozása, egyeztetése

A 3Sz a korábbi évekhez hasonlóan 2007-ben is igyekezett aktív szerepet vállalni a szociális területet érintő szabályozás módosításainak kezdeményezésében, a tervezett módosítások véleményezésében, a végrehajtás körül problémák feltárásában, jelzésében. A szakmai érdekképviselői tevékenység bázisát alapvetően a tagszervezetek, a munkacsoportok, valamint felkért külső szakértők tevékenysége alapján az elnökség munkája biztosította.

A 3Sz tevékenységének fókuszába került témák így is meglehetősen bő listát alkotnak – ezeket csak érintőlegesen említjük meg ebben az alfejezetben, hiszen a témákra külön-külön a későbbiekben még visszatérünk.

Az év témái:

- *Standardok a szociális munkában*

A témában az NCSSZI 2006-ban indított projektjének keretében felállított munkacsoportok által elkészített anyagokat az Intézet az év elején nyilvánosságra hozta. A 3Sz levélben fordult Kozma Judithhoz, az NCSSZI – témáért felelős – főosztályvezetőjéhez, amelyben aggódmánának adott hangot az eljárás keretei, átláthatatlansága és merevsége, valamint a véleményezés folyamatának ütemezése (rövid határidők) miatt. A 3Sz képviselői részt vettek a júniusban megrendezett konferencián, valamint az év végén tartott többnapos szakmai műhelyen is.

- *A szociális törvény módosítása*

Az év során sor került a szociális törvény módosítására, amely kapcsán igyekeztünk intenzív lobby tevékenységet végezni: szövegszerű módosítási javaslatunkat eljuttattuk az Országgyűlés Ifjúsági, Szociális és Családügyi Bizottságának tagjai részére, valamint konzultáltunk a Bizottság elnökével. A 3Sz lobbytevékenységének központjában a közösségi pszichiátriai ellátás és a támogató szolgáltatás helyi önkormányzati feladatként történő megtartása, a többcélú kistérségi társulások feladat ellátási kötelezettségeinek meghatározása, valamint annak megakadályozása, hogy az önkormányzatok szabad kezet kapjanak bizonyos szolgáltatások (pl. étkeztetés) esetén a jogosultsághoz kapcsolódó jövedelemhatár meghúzásához. A szociális törvény módosítása nyomán bekerült a jogszabályba a „bázis-szállás”, mint a hajléktalan személyek számára nyújtható nappali ellátás egyik formája. A 3Sz a törvény elfogadásakor megkezdte a lobbytevékenységet a törvény módosítása és a bázis-szállás, mint szolgáltatás kiemelése érdekében.

- *Szociális szolgáltatások átalakítása*

2007. nyarán a szociális szolgáltatások területén megvalósítandó paradigmaváltásra irányuló elképzelések láttak napvilágot, illetve az SZMM 2007. július 30-án szakértői egyeztetést tartott, az akkor még meglehetősen kialakulatlan elképzelésekről. Bár a „paradigmaváltás” mint elképzelés azóta lekerült a napirendről, a jogalkotási menetrend szerint 2008. tavaszán új szolgáltatási törvényt kell(ene) alkotni. Azért, hogy amennyire lehet, elébe menjen a 3Sz az eseményeknek, Pataki Éva vezetésével az év végén megkezdődött a munka a szervezet szociális alapszolgáltatások átalakítására vonatkozó saját koncepciójának kidolgozására.

- *A szociális és a foglalkoztatási szolgáltatások és intézményrendszer összehangolása*

A szociális és a foglalkoztatási terület összehangolása szintén a korábbi évekről átgyűrűző téma. Továbbra is meglehetősen nagy a bizonytalanság a téren, hogy pontosan ki mit ért a kérdés alatt. A tisztábban látás érdekében a 2007. január 26-ai elnökségi ülésre meghívást kapott Lombos Antal az Államreform Bizottság Szociális és Foglalkoztatási Munkacsoportjától, aki tájékoztatta az elnökség tagjait a Munkacsoport elképzeléseiről –

azzal, hogy leszögezte, hogy a Munkacsoport az ÁRB-nak mindössze tanácsadó testülete. Az egyeztetés során felmerült fontosabb témák: a kapacitás szabályozás megoldása, annak újragondolása, hogy mely szolgáltatásokat ismeri el az állam közfeladatként és ezekhez milyen finanszírozást rendel; a szakmai minőség-ellenőrzés és értékelés biztosítása; áttekinthető finanszírozás.

- *A szociális képzés és a terep igényeinek összehangolása*
A téma felvetése a 3Sz kezdeményezése – a kérdés kapcsán a 3Sz-en belül ad hoc munkacsoport alakult. A munkacsoport az év végére elkészítette a szervezet állásfoglalását a képzés és az alkalmazás problémáiról. Az állásfoglalást a munkacsoport nevében Budai István személyesen adta át Lamperth Mónika miniszternek. Az állásfoglalásra reagálva a minisztérium képviselői jelezték, hogy a 2008-as évben tervezik a megfelelő jogszabályok felülvizsgálatát.
- *Az egészségbiztosítási rendszer átalakítása*
Az egészségügyi rendszer, előző évben megkezdett ún. „reformja” 2007-ben folytatódott. A 3Sz intenzív érdekképviseleti tevékenységet igyekezett folytatni az egészségbiztosítási rendszer tervezett átalakítása ellen. Az őszi folyamán – több másik szakmai szervezettel közös – állásfoglalás készült a témában, amelynek közzétételét több körös levélváltás követte a szervezet és az egészségügyi miniszter között. E mellett felmerült igényként, hogy a 3Sz csatlakozzon a Liga Szakszervezetek demonstrációs felhívásához, amire a tagszervezeti álláspontok megosztottsága, valamint az elektronikus úton történő döntéshozatali eljárás kidolgozatlansága miatt – végül – csak utólag került sor. Sajnálatos módon a törvénytervezetet az év végén elfogadta az Országgyűlés.
- *Az Új Magyarország Fejlesztési Terv Operatív Programjai és Akciótervei*
Az Operatív Programok tervezése és véleményezése során a 3Sz tevékenységének fókuszában elsősorban a TAMOP (Társadalmi Megújulás Operatív Program) állt. 2007. júniusában zajlott az Új Magyarország Fejlesztési Terv operatív programjainak 2007-2008 közötti időszakokra vonatkozó akcióterveinek társadalmi egyeztetése, amelynek során a 3Sz véleményt juttatott el a tervezők részére elsősorban a szociális intézményekkel és szolgáltatásokkal kapcsolatos fejlesztésekre fókuszálva.

1.2. A szociális területet érintő érdekképviselet

1.2.1. Részvétel a formális struktúrán belüli egyeztetésben

Szociális Ágazati Érdekegyeztető Tanács

A Tanácsban a 3Sz-t képviseli: Vass Péter, alelnök

Az év során 2007. március 19-én tartotta első ülését a Szociális Ágazati Érdekegyeztető Tanács. Napirendjén a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról szóló 257/2000. (XII. 26.) Korm. rendelet módosítása szerepelt. Érdemi javaslat nem hangzott el.

2007. május 8.-án ülésezett másodszor (utoljára) a SZÁÉT, napirendjén „Az egyes szociális tárgyú törvények módosításáról szóló előterjesztés” szerepelt. A tárca ekkor rukkolt elő az első elképzeléseivel, kodifikált anyag erre a tanácskozássra nem készült. A továbbiakban sem ennek folytatására, sem más célból nem hívták össze a Tanácsot.

Társadalmi Kirekesztés Elleni Tárcaközi Bizottság

A Bizottságban a 3Sz-t képviseli: Márton Izabella, ügyvezető igazgató

A Tárcaközi Bizottság létrehozásáról a 2321/2003. (XII. 13.) Kormányhatározat rendelkezett, alakuló ülését 2004. február 10-én tartotta meg. A 2006-os parlamenti választásokat, valamint a minisztériumok átszervezését követően sor került a Bizottsági delegálások felülvizsgálatára, illetve megerősítésére. A Bizottság fő feladata a Nemzeti Stratégiai Jelentés a Társadalmi Védelemről és a Társadalmi Összetartozásról (korábban: Társadalmi Összetartozásról szóló Nemzeti Cselekvési Terv) elkészítésének koordinálása, illetve megvalósításának monitorozása. A Bizottságban a 3Sz képviselője állandó meghívottként (egyetlen civil szervezeti képviselőként) vesz részt.

A Bizottság a 2007-es év során nem ült össze.

Országos Bűnmegelőzési Bizottság

A Bizottságban a 3Sz-t képviseli: Szabó János, ügyvivő

Az OBmB rendszeres ülésein fejt ki tevékenységét. Elsősorban elfogadott programjának megfelelően előadások meghallgatásával tájékozódik a terület állapotáról, illetve pályázatok kiírásával segíti a megelőző tevékenység elterjedését, modell értékű programok kidolgozását.

A 3Sz képviselőtének lényege az előadásokat követő véleménynyilvánításban, pályázati témajavaslatok megfogalmazásában összegezhető a 2007. évi munka során. Nagy részünk van abban, hogy az OBmB pályázatai kötelező konzorciumi együttműködésekre épülnek.

Két napirend kapcsán nyilvánítottunk véleményt, ahol hangsúlyoztuk, hogy a távolságtartás szabályozása nem érte el célját, a tapasztalatokat felhasználva újra szabályozása szükséges, illetve a drog prevenció eredménytelenségére, az e tevékenységet gátló tényezőkre hívtuk fel a figyelmet.

Regionális Szociálpolitikai Tanácsok

A Közép-Magyarországi Regionális Szociálpolitikai Tanácsban a 3Sz-t képviseli: Márton Izabella, ügyvezető igazgató

A Közép-Magyarországi Regionális Tanács a 2007-es évben nem ült össze.

Ifjúsági, Szociális és Családügyi Bizottság

A 2006-os parlamenti választásokat, valamint az új Bizottság (elnöke: Korózs Lajos) felállítását követően a 3Sz rendszeresen meghívást kapott a Bizottság üléseire. A Szociális törvény őszi módosítása kapcsán a 3Sz ügyvezető igazgatója több alkalommal részt vett a Bizottság ülésein, ahol (ülésein kívül) alkalma adódott a szervezet javaslatairól a Bizottság vezetőjével röviden konzultálni.

HEFOP Monitoring Bizottság

A HEFOP Monitoring Bizottságának munkájában a 3Sz több tagja is részt vesz, munkájuk során figyelembe vették és képviselték az elnökség határozatait, állásfoglalásait

1.2.2. A formális struktúrán kívüli egyeztetések eseményei

Találkozók a minisztérium, illetve egyéb állami/önkormányzati intézmények képviselőivel

A döntéshozás különböző szereplőivel folytatott informális egyeztetések, tájékoztatások jellemzően egyrészt a döntéshozók és a 3Sz képviselői (elsősorban az elnök és az ügyvivő) közötti személyes találkozók során, valamint az elnökségi ülések keretében zajlanak. A Szociális és Munkaügyi Minisztérium vezetésében történt személyi változások tovább rontották a már – egyébként is meglehetősen – „távolságtartó” viszonyt a 3Sz és a minisztériumi apparátus között. A korábbi években megszokott rendszeres és folyamatos információáramlásról és konzultációkról jelenleg nem beszélhetünk.

1.2.3. Részvétel a szociális területet érintő civil összefogásokban

Együttműködés a Magyar Szegénységellenes Hálózattal

A Magyar Szegénységellenes Hálózat (továbbiakban: Hálózat) számára a 2007-es év fókuszában két fő tevékenység: a „Legyen jobb a gyerekeknek” Stratégia és egyéb a szociális területet érintő jogszabályok végrehajtásának első, részvételen alapuló monitorozásának megvalósítása, valamint az Európai Szegénységellenes Hálózat 2007-es Közgyűlésének Budapesten történő megrendezésében való részvétel álltak.

E mellett – a korábbi évek gyakorlatának megfelelően – a Hálózat készítette fel és választott ki a Szegénységben Élők 6. Európai Találkozóján résztvevő magyar delegáltakat.

A Hálózat képviselőjét az Európai Szegénységellenes Hálózat döntéshozó szervében (Executive Committee) továbbra is a 3Sz ügyvezető igazgatója látja el. E mellett a Hálózat KT-jának munkájában is számos 3Sz elnökségi tag vesz részt.

A 2006-ban létrehozott Magyar Szegénységellenes Hálózat Alapítvány támogatott formában alkalmazni tudott egy főt, aki a Hálózat működtetésével járó adminisztratív és szervezési feladatokat látta el. Ezzel együtt az év végére nyilvánvalóvá vált, hogy a Hálózat fenntarthatósága és működtetése érdekében szükség a menedzsment kialakítására.

Civil összefogás a TAMOP és egyéb – a civilek részvételét meghatározó – operatív programok tervezése kapcsán

Részben a Civilek a II. Nemzeti Fejlesztési Terv Nyilvánosságáért kezdeményezés tagjaiból, részben más jelentős civil szervezetek részvételével még 2006-ban informális együttműködés jött létre a civil szervezeteknek a TAMOP megvalósításában való részvétele és támogathatósága érdekében. Az együttműködés az év során folytatódott, s a 3Sz képviselője két alkalommal vett részt a Szociális és Munkaügyi Minisztérium tervezéséért felelős munkatársaival szervezett egyeztetésen. Az egyeztetések fő témáit az ún. globális támogatási forma (amikor közvetítő szervezeten keresztül férnek hozzá civil szervezetek – a támogatási

összeg és a szükséges adminisztráció tekintetében is – kisebb pályázati támogatásokhoz) bevezetése elsősorban a közösségfejlesztési és szociális célú projektek esetében; a közösségfejlesztést célzó programok, az önkéntes tevékenységet erősítő programok, valamint a civil fenntartású szociális szolgáltatások támogatásának lehetővé tétele alkották.

1.2.4. Állásfoglalások, nyílt levelek, szervezeti vélemény

A Szociális Szakmai Szövetség 2007. során három állásfoglalást fogalmazott meg és juttatott el a döntéshozók részére:

- „Szakmai és civil szervezetek állásfoglalása az egészségügyi rendszer finanszírozását részben privatizáló »jogalkotási koncepcióról«”;
Az állásfoglalás kapcsán több körös levelezés indult meg a 3Sz és Horváth Ágnes miniszter között. A levelezés a 3Sz honlapján olvasható. Sajnálatos módon az álláspontok nem közeledtek egymáshoz.
- „A Szociális Szakmai Szövetség állásfoglalása a szociális képzettségek és az alkalmazási kritériumok összehangolásáról”,
Az állásfoglalást Budai István, az elnökség tagja, személyesen adta át Lamperth Mónika miniszternek. A hivatalos reakció szerint (amely Székely Judit államtitkártól érkezett), a minisztérium a 2008-as évben tervezi az 1/2000-es rendelet felülvizsgálatát, s e munkában számítanak a 3Sz részvételére.
- „Minden gyerek fontos! – Kerepes, 2007.” címmel.
Az állásfoglalás – sajnálatos módon - csak a 3Sz-en belül váltott ki bármiféle reakciót.

E mellett a szervezet eljuttatta a döntéshozókhoz a véleményét:

- a „Legyen jobb a gyermekeknek!” 2007–2032 Nemzeti Stratégia végrehajtását szolgáló 3 éves kormányzati feladatokról szóló cselekvési tervről, valamint
- (ahogyan ezt már korábban említettük) az Új Magyarország Fejlesztési Terv megvalósításához kapcsolódó, 2008-2009 közötti időszakra szóló akciótervekről.

1.3. Kapcsolattartás a civil szektor egyéb szereplőivel, a civil szektort érintő érdekképviselet

A 3Sz két jelentősebb civil összefogásban vesz részt, ezek: a Civil Lobby Kerekasztal, amelybe a 3Sz menet közben kapcsolódott be, s amely az éppen aktuális – civil szervezeteket érintő – eseményekben igyekszik szerepet játszani, illetve a civil szektort érintő kezdeményezéseket tenni. A másik összefogás a Civilek a II. Nemzeti Fejlesztési Terv Nyilvánosságáért (továbbiakban: CNNy) csoport, amely – ahogyan az a nevéből kiderül – a II. Nemzeti Fejlesztési Terv és egyéb stratégiai tervezési dokumentumok (pl. Lisszaboni Akció Program), valamint az Operatív Programok, Akciótervek és pályázati kiírások tervezésének nyilvánossága, a részvétel lehetőségének biztosítása, az átláthatóság növelése érdekében tevékenykedik. E célok érdekében a CNNy rendszeres levelezésben és kommunikációban áll a tervezésért felelős szereplőkkel (NFÜ, érintett minisztériumok, Fejlesztési Tanácsok), rendszeres időközönként megjelenteti Jelentését, amelyben egy-egy adott időszak eseményeit értékeli. A CNNy elnökségét rotációval meghatározott időtartamban a tagok látják el. 2006. októbere és 2007. januárja között a soros elnökséget a 3Sz, illetve ügyvezető igazgatója adta. Ebben az időszakban került sor a CNNy negyedik Jelentésének nyilvánosságra hozására, terjesztésére.

Az év során bocsátotta az NFÜ társadalmi egyeztetésre, az ÚMFT operatív programjait, valamint a 2008-2009-es időszakra vontkozó akcióterveket.

A fenti civil együttműködésekben való részvételnek köszönhetően a 3Sz felkérést kapott, hogy vegyen részt a NIOK és az MTvSZ vezetésével futó „Társadalmi Egyeztetés Eljárási Normarendszere” (röviden: TEEN) program ágazati munkacsoportjában. A munkacsoport az ágazati, tehát jellemzően egy-egy adott minisztérium és a témában érintett civil szervezetek közötti egyeztetés módszereit, mechanizmusait értékeli, elemzi, illetve igyekszik javaslatokat megfogalmazni. A projekt eredményeként 2007-ben elkészült a társadalmi egyeztetési eljárások szervezésére, normáira kidolgozott javaslat.

II. SZAKMAFEJLESZTÉS

2.1. Szakmai háttérmunka

2.1.1. A munkacsoportok tevékenysége

Etika a szociális munkában

Tekintettel arra, hogy a szociális szakemberek kamarájának létrehozása mindeddig várat magára, jelenleg szociális területen az egyetlen olyan szervezet, amely arra jött létre, hogy a szociális munka etikai dilemmáira megpróbálja választ adni, illetve etikai szempontból kérdéses helyzeteket értékeljen, javaslatokat fogalmazzon meg, a 3Sz Etikai Kollégiuma. Mivel az Etikai Kódex következő felülvizsgálatára 2010-ben kerül sor, az addig hátralévő évek során a Kollégium tagjai az etikai ügyek vizsgálatán keresztül próbálják meg értékelni a Kódexben megfogalmazottak gyakorlati relevanciáját, s az ügyek alapján készülő esettanulmányokon keresztül igyekeznek „szakemberközeli” példákkal szolgálni egyrészt az etikai szabályok ismeretének növelése, másrészt tudatos használatuk érdekében.

A Kollégium kiemelt feladatákként határozta meg a Kódex ismertségének növelését, valamint az etikai kérdésekről folyó szakmai diskurzus elősegítését.

Ennek megfelelően a 2007-es év során a Kollégium tevékenységének két fő elemét az etikai ügyek folyamatos vizsgálata, valamint az akkreditált konferenciák megszervezése alkották. A konferenciákat a Kollégium (az Iroda) támogatásával négy helyszínen, összesen mintegy 200 szakember részvételével rendezte meg.

Az Etikai Kollégium elnökének beszámolóját lásd a ... sz. mellékletben.

Szupervízió a szociális munkában

A 3Sz szupervíziós munkacsoportjának tevékenysége az év során a Szupervízió témájában megrendezett akkreditált konferencia megvalósítására korlátozódott.

A Szupervíziós Munkacsoport vezetőjének beszámolóját lásd az ... sz. mellékletben.

***Alkalmazási-képesítési kritériumok szociális területen –
a szociális képzés „végeredménye” és az intézmények igényei***

2006-ban megalakult ad hoc munkacsoport a 3Sz tagszervezetek delegáltjaiból azzal a céllal, hogy áttekintse a szociális képzés és a szociális ágazatban történő alkalmazás összehangolásának kérdését. A munkacsoport felkérésére 2007. első negyedévében elkészült részanyagok alapján fogalmazódott meg a 3Sz állásfoglalása „A Szociális Szakmai Szövetség állásfoglalása a szociális képzettségek és az alkalmazási kritériumok összehangolásáról” címmel, amelyről korábban már említést tettünk.

2.1.2. Egyéb témák, szakértői munkák

Paradigmaváltás a szociális szolgáltatások területén

A fenti címmel hozta nyilvánosságra elképzeléseit az SZMM a szociális szolgáltatások területének átalakítása kapcsán. A koncepcióról 2007. június 30-án megrendezett szakértői egyeztetésen a 3Sz képviselői fenntartásuknak adtak hangot az elképzelések megalapozottsága és kidolgozottsága kapcsán.

2.2. Szakmai fórumok, konferenciák

Szociális Munka Napja konferencia

A Szociális Munka Napja alkalmából megrendezett központi ünnepség tekintetében folytatódott a korábbi években már tapasztalt tendencia, amelynek eredménye az egyre kevésbé szakmai konferencia, egyre inkább kizárólag kitüntetés átadás jelleg lett. A 2007. évi rendezvényen a 3Sz részéről Ferge Zsuzsa tiszteletbeli elnök szerepelt előadóként.

A rendezvény kapcsán fontos megemlíteni, hogy ez alkalomból került sor a Szociális Szakma Arcképcsarnoka c. kiállítás megnyitására is. Az Arcképcsarnok előkészítésére és összeállítására irányuló projekt megvalósításában a 3Sz is részt vett.

A szociális munka etikai dilemmái – akkreditált konferenciák

A szakmai tanácskozás elsődleges célja a gondolatébresztés, „beszélgetésre” hívás volt a Szociális Munka Etikai Kódexe mentén. A tanácskozás „oktatási módszerét” nem a hagyományos értelemben vett előadás, majd azt követő kérdés-felelés jelentette, hanem inkább a megadott témakörökben való figyelemfelkeltés, a hallgatóság későbbi aktivizálásának, gondolatébresztésének és a közös munkának a megalapozása, melyre a szekcióülések keretei teremtettek lehetőséget.

A konferenciát 4 helyszínen 2007. április 5-én Szegeden, 2007. május 31-én Budapesten, 2007. szeptember 25-én Nyíregyházán és 2007. november 6-án Szombathelyen szervezte meg a Kollégium azonos programmal.

A szociális munka etikai kódexének alapelvei, kompetenciái témakörben az előadó, a Szociális Munka Etikai Kódexe létrejöttének körülményeit, a kódex alapelveit különös tekintettel a gyermekvédelmi alap-és szakellátásban előforduló etikai problémákra hangsúlyozta. „Vitaindító” előadásában a van-e szociális munka etika? Miért fontosak a kódex szabályai? Etikai vétségek témakörére fektette a hangsúlyt.

Az etikai kérdések a kliensek, és a szociális munka kapcsolatában témakörön belül leginkább azt hangsúlyozta az előadó, hogy mi a segítő feladata, hol húzódnak meg a kompetencia

határai. Előadásában érintette a kliens-kliens közötti, a kliens-intézmény- és a segítő-intézmény közötti konfliktusokat a kódex mentén.

A szociális munkás és a szakma kapcsolatában felmerülő etikai dilemmák témakörén belül a képzés oldalát hangsúlyozta az előadó. Kiemelte, hogy a képzés során a gyakorlat mekkora jelentőséggel bír a leendő szociális szakemberek/segítők későbbi tevékenységében. Elhangzott, hogy a szociális munkások számára elengedhetetlen az „élethosszig való tanulás”, egyrészt a változó problémákra való adekvát javaslatok, megoldások, másrészt a segítő kiégésének megelőzése, megújulásának elősegítése szempontjából. Felhívta a figyelmet a társintézményekkel való együttműködés lehetőségeire és buktatóira.

Az etikai kérdések a munkatársak kapcsolatában témakörén belül, szó esett a kistérségi együttműködés etikai vonatkozásairól is, ami egy aktuális jelenség. Elhangzott, hogy a többcélú kistérségi társulások „születését” törvény szabályozza, és a társulások elsődlegesen azzal a céllal alakultak, hogy erősebb szociális hálót fonjanak az adott településeken élők számára, azonban jelenleg ez sok feszültséget is magában hordoz, ami a munkatársak kapcsolatrendszerére és specifikációira is kihat. Pl.: anyagi érdek húzódhat meg a település vezetői számára, hisz ha többcélú kistérségi társulást hoznak létre, úgy a bővülő szolgáltatási körökhöz plusz normatív támogatást hívhatnak le, ami további konfliktusok forrása lehet a települések között és a szakmán belül egyaránt, különös tekintettel a munkatársak kapcsolatában.

A szociális munkás munkahelyéhez és a társadalomhoz való viszonya témakörén belül, különös tekintettel az aktív korú, nem foglalkoztatottakkal való együttműködés etikai kérdéseire hívta fel a figyelmet az előadó, ami szintén jelentős aktualitással bír. A szociális munka kontroll-segítő funkciójának dilemmáira és az ebből fakadó szerepkonfliktusra hívta fel a figyelmet. Kitért a kötelezett ügyfelekkel való segítő munka nehézségeire, hisz az esetleges motivátlanság, eszköztelenség mellett nagy kihívást jelent, hogy a segítő maga is kötelezetté válik pl.: adminisztratív-, jelentési, beszámolási kötelezettség.

Szupervízió a szociális munkában – akkreditált konferencia

A 3Sz szupervíziós munkacsoportja az iroda támogatásával 2007. október 15-én rendezett akkreditált konferenciát Budapesten. A konferencia célja a 3Sz szupervíziós akkreditációs feladatainak erősítése, aktualizálása volt. Bár kevesen jelentkeztek a konferenciára, az elhangzott előadások színvonalasak voltak, a résztvevők aktívak voltak.

Szockafék

Az év során – egyéb szakmai programok miatt – a megszokottnál kevesebb alkalommal került sor Szockafék megrendezésére. Sikerült, ugyanakkor olyan témákat kiválasztani, amelyek a szociális szakemberek élénk érdeklődését váltották ki, így:

- 2007. márciusában: „Legyen jobb a gyerekeknek” címmel – meghívott előadók: Pataki Éva, Somorjai Ildikó, Bányai Emőke, Farkas Zsuzsa, Péterné Molnár Gizella, Vajda Zsolt; a moderátor: Mester Szilvia
- 2007. májusában: A Biztos Kezdet Modellprogramról – meghívott előadók: Szomor Éva, Baróti Zoltánné, Scheer Ferencné, Zélityné Vas Andrea; a moderátor: Bányai Emőke
- 2007. júniusában: „A mai magyar hajléktalanellátó rendszer – más szemmel” – meghívott előadók: Szilágyi Gyula és Pelle József; a moderátor: Mester Szilvia.

A rendezvényekről emlékeztetők készültek, amelyeket elérhetővé tettünk a 3Sz honlapján, valamint a Háló-ban.

2.3. Szakmai kiadványok

2.2.1. Könyvek, kiadványok

Az év során a 3Sz-nek szociális szakmai kiadványa nem jelent meg. Az NCA támogatásával megvalósított projektünk keretében „Civil kontroll – tudnivalók az érdekképviseltről civil szervezeteknek” c. civil szervezeteknek szóló kiadványt jelentettünk meg.

2.2.2. Háló

A Háló szerkesztősége az év során rendszeresen ülésezett, s a Háló minden hónapban új számmal jelentkezett. Az év során sikerült megvalósítani a régóta tervezett külső megújulást, amelynek köszönhetően az év utolsó lapszáma már új arculattal jelent meg és jutott el az előfizetőkhez.

2007. novemberében az Elnökség jóváhagyta, hogy a következő évtől egy Háló példány ára 600 forintra, és az éves előfizetés 6 ezer forintra emelkedjen. A Háló 2007. decemberétől már a megújult külsővel került nyomtatásra.

A korábbi gyakorlatnak megfelelően 2007-ben is minden lapszámot a megjelenéstől számított 3 hónapos csúszással a honlapon is elérhetővé tettünk elektronikus formában.

2.4. Képzések

2.4.1. Civil érdekképviselési tréning

Az NCA Civil Szolgáltató, Fejlesztő és Információs Kollégiuma támogatásával képzési projektet valósított meg a 3Sz 2006 ősze és 2007. májusa között. A 6 napos képzésen összesen 21 fő vett részt. A képzés tematikájának főbb téma blokkjai az alábbiak voltak: az érdekképviselési tevékenység háttere (az érdekképviselés fogalma, érdekképviselés a szociális ágazatban, érdekérvényesítés a civil szervezet szintjén, az érdekérvényesítés szerepe, funkciója a szervezet életében, az érdekérvényesítés területei), a hatékony érdekképviselőhöz szükséges skillek, módszerek; az érdekképviselés formái, eszközei; gyakorlati tapasztalatok az érdekképviselésben.

2.4.2. „Szociális munkások a munkaerő-piaci (re)integrációért” képzés

Az I. Nemzeti Fejlesztési Terv Humán erőforrás-fejlesztési Operatív Programjának támogatásával a 3Sz „Szociális munkások a munkaerő-piaci (re)integrációért” c. képzési projekt megvalósítását kezdte meg 2007. április 1-jén konzorciumban a SZETA Egri Alapítványával. A projekt keretében három csoportban összesen 75 szociális szakember képzésére került sor. A hatnapos képzést három alkalmas eszmegbeszélő workshopok követték, illetve a projekt zárásaként már 2008-ra átnyúlva egy napos szakmai konferenciát szerveztünk. A képzés, illetve a projekt megvalósításának tapasztalatait, a felvetett fontosabb témákat tartalmazó kiadvány előkészítése 2007. végén kezdődött meg.

2.5. Kutatások

2.5.1. A munkanélküliség problémájának megjelenése a szociális intézmények tevékenységkörében

A Szociálpolitikai és Munkaügyi Intézet támogatásával a 3Sz kutatást végzett, melynek célja a szociális szolgáltató intézmények munkanélküliekkel végzett szakmai munkájával kapcsolatos információk, tapasztalatok gyűjtése volt. A kutatás során kérdőíves adatfelvételre került sor összesen 305 szakemberrel (többségében intézményvezetőkkel, illetve helyetteseikkel). A kérdőívekből, fókuszcsoportokból nyert adatok, valamint – egyéb – rendelkezésre álló országos adatok másodelemzése alapján készítették el külső szakértők a kutatás záró tanulmányát. A záró tanulmány tanulságait Csák Róbert foglalta össze az SZMI Kapocs c. folyóiratának 2007. évi „Kutatás, fejlesztés” különszámában.

2.5.2. Változások vagy mozdulatlanság – a szociális szolgáltatások és ellátások helyzete és finanszírozása Magyarországon

A Szociálpolitikai és Munkaügyi Intézet támogatásával a 3Sz kutatást végzett 2007. első felében, amelynek célja egyfajta alapozó kutatás megvalósítása volt, amely kiinduló anyagként szolgálhat majd további fókuszált adatgyűjtésekhez. A kutatás keretében arra kerestük a választ, hogy hogyan alakultak a 2007. évi központi költségvetésben a szociális területre fordítható források, az esetleges változások milyen áttételekkel és hogyan érvényesülnek a helyi önkormányzatok költségvetéseiben, illetve a költségvetési és egyéb szabályozásbeli változások milyen hatásokkal járnak magukra a szociális szolgáltatásokra.

A kutatás keretében 18 településen összesen 57 interjút készült a helyi önkormányzat képviselőivel (jegyző, szociális iroda vezetője), valamint a településeken működő szociális szolgáltató intézmények vezetőivel. E mellett a kiválasztott települések esetében kutatóink beszerezték a települések 2007-es költségvetésének adatait is.

A kutatás záró tanulmányának elkészítésében Bass László, Kiss Balázs, Márton Izabella, Pataki Éva és Zolnay János vett részt.

A záró tanulmány a megbízó SZMI tulajdonát képezi, nyilvánosságra hozataláról (egészében vagy részekben) folyik az egyeztetés a két szervezet között.

III. Nyilvánosság

3.1. Média

A 2007-es évben a 3Sz-nek nagyobb, átfogó média megjelenése nem volt. A korábbi gyakorlatnak megfelelően a szervezet állásfoglalásait, nyílt leveleit a sajtó képviselői megkapták. Az újságírók részéről bizonyos témákban igény mutatkozott a szervezeti álláspont megismerésére, szakmai információk beszerzésére. Ilyen esetben az iroda munkatársai az érdeklődők számára minden hozzáférhető információt megadtak.

3.2. Honlap

A 3Sz 2006-ban megújított honlapját az év során továbbfejlesztettük. A HEFOP támogatásával futó projektünk keretében 2007. május 1-jétől alvállalkozóként egy külső munkatárs végzi az oldal frissítését. A pályázat támogatása lehetővé tette, hogy elkészítsük a vakok és gyengénlátók számára akadálymentes változatát, amely 2007 őszétől elérhető.

A honlap látogatottsága az év során tovább emelkedett: 2007-ben az egyedi látogatók száma 119 535 fő volt, ami havi átlagban 9 961 főt jelentett, akik átlagban havi 82 529 oldalletöltést hajtottak végre.

IV. Nemzetközi kapcsolatok

4.1. Európai Szegénységellenes Hálózat

Az Európai Szegénységellenes Hálózattal történő kapcsolattartás mára elsősorban a Magyar Szegénységellenes Hálózaton keresztül történik, azonban - tekintettel arra, hogy a Hálózatot a nemzetközi döntéshozó testületben a 3Sz ügyvezető igazgatója képviseli – a kapcsolattartásban a 3Sz kiemelt szerepet játszik.

A 2007-es év kapcsán kiemelendő, hogy az EAPN 2007. november 8-10-én Budapesten rendezte meg éves Közgyűlését. A rendezvény előkészítésében a Magyar Szegénységellenes Hálózat részéről vezető szerepet játszott a 3Sz ügyvezető igazgatója.

Az európai szervezet történetében ez volt az első alkalom, amikor a Közgyűlését valamelyik 2004-ben vagy azután csatlakozott Európai Unió tagállamban rendezte meg. A Közgyűlésre az Unió valamennyi tagállamából, illetve Norvégiából érkeztek a szegénység kérdésével foglalkozó civil szakemberek és szegénységben élő emberek. Tapasztalataink szerint a rendezvény nagyban hozzájárult a hazai helyzet, illetve a szegénység csökkentésére irányuló kormányzati és nem-kormányzati kezdeményezések (stratégiák, projektek stb.) nemzetközi ismertségének növeléséhez, valamint a hazai és külföldi kormányzati és civil szakemberek közötti kapcsolatok továbbépítéséhez.

A nemzetközi rendezvényhez kapcsolódóan (illetve annak megnyitóját megelőzően) 2007. november 8-án 11 órától szervezett beszélgetést a Magyar Szegénységellenes Hálózat a 2007. nyarán elkészített „Vágóképek rögzítve” c. monitoring jelentése kapcsán releváns döntéshozók, a monitoring jelentés elkészítésében résztvevők, valamint a jelentéshez információt szolgáltató szegény családok részvételével.

A beszélgetésen a döntéshozók részéről: Korózs Lajos, az Országgyűlés Ifjúsági, Szociális és Családügyi Bizottságának elnöke, Kovárik Erzsébet a Miniszterelnöki Hivatal Gyerekesély Irodájának vezetője, a Szociális és Munkaügyi Minisztérium részéről König Éva, Ghyczy Gellért és Farkas Attila vettek részt.

A beszélgetést követően 13 órától szervezetük meg a Magyar Szegénységellenes Hálózat és az Európai Szegénységellenes Hálózat (EAPN) közös sajtótájékoztatóját, amelyen az EAPN képviselőiben Ludo Horemans elnök és Fintan Farrel igazgató, a magyar Hálózattól pedig többek között Ferge Zsuzsa, Farkas Zsombor, Szovoda Zoltánné, Wéber László és Márton Izabella vettek részt. Meghívottként jelen volt, és az újságírók kérdéseire választolt Kovárik Erzsébet és Korózs Lajos is. A média részéről közepes erősségű érdeklődést tapasztaltunk, jelen voltak – többek között – az MTI tudósítója, a Magyar Nemzet, a Népszabadság és a Magyar Televízió újságírói.

A tényleges nemzetközi program 14 órától kezdődött s fő témája a kibővített Európai Unión belüli szegénység elleni küzdelem, az 50 éves múlt tapasztalatai alapján a jövőbeni elvárások és lépések kérdése volt. A plenáris ülésen előadást tartottak:

- Dr. Csizmár Gábor, a Szociális és Munkaügyi Minisztérium államtitkára;
- Ferge Zsuzsa és Maczné Pletser Ágnes, a Magyar Szegénységellenes Hálózat Koordinációs testületének tagjai;

- Beke Márton a Magyar Tudományos Akadémia Gyerekszegénység Programiroda szakértője;
- Peter Lelie, az Európai Bizottságtól részéről és
- Carlos Susias, a Spanyol Szegénységellenes Hálózattól.

A Küldöttgyűlés második napján – 2007. november 9-én – műhelymunka zajlott. A résztvevők az alábbi témák mentén, kb. 20-25 fős csoportokban osztották meg tapasztalataikat, adtak ízelítőt saját hálózatuk e témákban végzett tevékenységeiről, beszéltek a hatékonyabb nemzetközi együttműködés lehetőségeiről, illetve meghatározták az EAPN mint európai összefogás előtt álló feladatokat:

- pénzügyi erőforrások és forrásteremtés
- részvétel
- foglalkoztatás
- társadalmi összetartozás
- tudatosság növelés
- szövetség építés

A műhelymunkát követően – már az esti program keretében – Dr. Szili Katalin házelnök asszony fogadta a Parlamentben, ahol röviden beszélt a parlamentarizmus és a demokrácia fontosságáról, valamint a döntéshozók és a civil társadalom közötti párbeszéd fejlesztéséről. A Házelnök méltatta a civil szervezetek szegénység elleni küzdelem területén folytatott tevékenységét, s egyben felajánlotta az együttműködés folytatását a Magyar Szegénységellenes Hálózat jelen lévő képviselői számára.

A résztvevők köre:

- a rendezvényen kb. 140 külföldi résztvevő volt jelen – döntő többségük az Európai Unió különböző tagállamaiban működő szegénységellenes hálózatok tagjai
- a rendezvényen a Magyar Szegénységellenes Hálózat tagjai közül kb. 20 fő vett részt
- a fentiek mellett – elsősorban az első napon – kb. 50 magyar résztvevő volt még jelen (döntéshozók, szakemberek és szegénységben élők)

4.2. International Council on Social Welfare

Az International Council on Social Welfare szervezettel történő kapcsolattartás az év során kizárólag e-mailes kommunikációra szűkölt. A közeljövőben átgondolandó a tagság fenntartásának vagy megszüntetésének kérdése.

V. Szervezeti élet, működés

5.1. Testületek, tisztségviselők

5.1.1. Az Elnökség működése

Az Elnökség 2007 során összesen hét alkalommal (2008. január 26-án, február 23-án, március 30-án, június 1-jén, augusztus 31-én, október 26-án és november 23-án) ülésezett. Az ülése egy alkalomtól eltekintve határozatképesek voltak. Az ülésekről készített emlékeztetők elkészültek.

5.1.2. A Jelölő Bizottság működése és elnökválasztás

A 2007. évi Küldöttgyűlésen lezajló elnökválasztás megfelelő előkészítése érdekében 2006. derekán Jelölő Bizottság alakult Vass Péter alelnök vezetésével. A Bizottság felhívására 2007. elején összesen 11 jelölés érkezett a tagszervezetektől, ebből összesen 3 volt érvényes (amikor a jelölt el is fogadta a jelöltséget). A három jelölt közül kettő a választást megelőzően visszalépett, így 2007. április 27-én egy jelölttel került sor egy sikertelen elnökválasztásra. A 2007. szeptember 28-án megtartott rendkívüli Küldöttgyűlés Pataki Évát a 3Sz elnökének, Ferge Zsuzsát pedig tiszteletbeli elnökének választotta.

5.2. Tagság

A 2007. szeptember 28-án megrendezett rendkívüli Küldöttgyűlésen a 3Sz felvette tagjai közé a SZÖVETSÉG a Közösségi Részvétel Fejlesztéséért Egyesületet.

5.3. Iroda

5.3.1. Stáb

Az év során ismét változások történtek a szervezet irodájának stábjában. Az új munkatársak: 2007. március 1-jétől Kiss Balázs programvezető és augusztus 1-jétől Kovács Györgyi irodavezető.

5.3.2. Infrastruktúra, szolgáltatások a tagszervezeteknek

Az elmúlt évhez hasonlóan a 3Sz irodájának kihasználtsága igen magas, továbbra is jelentős az irodában tartott rendezvények (vezető testületek ülései, regionális csoportok találkozói, szakmai munkacsoportok megbeszélései, stb.) száma. Továbbra is az irodában zajlott az Iskolaszövetség és a MACSGYOE adminisztrációja (levelezés, pénzügyek), valamint vezető testületeik (a 3Sz Alapszabályában megfogalmazottakkal összhangban), a 3Sz munkacsoportjainak és szakmai kollégiumainak, valamint a "Háló" szerkesztőségének ülései, ami szintén növelte az irodai infrastruktúra kihasználtságát, forgalmát.

5.3.2. Egyéb irodai szolgáltatások, tevékenységek

Információszolgáltatás

Évről-évre jelentős mértékű az irodába telefonon vagy e-mailen keresztül befutó információ kérések száma. Ezeket – jellemzően – igyekeznek az irodai munkatársak megválaszolni vagy magával a konkrét keresett információval, vagy pedig tovább elérhetőség megadásával. A megkeresések túlnyomó többsége praktikus információkra irányul – szociális szolgáltatások elérésével, jogosultságokkal, képzésekkel stb. kapcsolatosak –, mellettük jelentős arányban fordulnak elő szakmai, tartalmi témákat érintő kérdések is, alapvetően újságírók részéről.

Könyv és Háló értékesítés

A 3Sz kiadványait, illetve a Háló-t az irodában – a korábbi évek gyakorlatának megfelelően – helyben meg lehet vásárolni, illetve telefonon vagy a honlapunkon keresztül on-line is meg

lehet rendelni. A kiadványok értékesítésével járó tennivalók mennyisége különösen a félév kezdések időszakában (szeptember-október, illetve február-március) jelentős.

Delegálások szervezése

Rendszeresen érkeznek felkérések az irodába arra vonatkozóan, hogy az OKJ-ben szereplő szociális (szociális asszisztens, szociális gondozó stb.) végzettségeket adó képzések záróvizsgái során a vizsgabizottságokba szakmai érdekvédelmet ellátó vizsgabizottsági tagot delegáljon a 3Sz. Ezen felkérések száma a 2007-es évre vetítve 53 (egy-egy felkérés adott vizsgaidőszakon belül több időpontot, illetve szakmát is tartalmazhatott) volt.

A delegálások másik körét a szociális intézmények vezetői posztjára kiírt pályázatokat elbíráló bizottságokban történő részvétel alkotja. Az év során összesen tíz alkalommal kapott erre vonatkozó felkérést a 3Sz.

5.4. Forrásteremtés

A 3Sz fő bevételi forrásait a 2007-es évben is a pályázatok jelentették. E mellett – természetesen – állandó bevételt jelent a tagszervezetek tagdíja, valamint a szakmai kiadványok értékesítése.

A szervezet által 2007. során megvalósított főbb pályázati programok:

Támogató	A projekt célja	A 2007-ben kapott támogatási összeg
Nemzeti Család és Szociálpolitikai Intézet	Az Európai Bizottság támogatásával megvalósított tudatosságnövelés projekt költségvetéséhez az önrész biztosítása	2 346 463
Szociális és Munkaügyi Minisztérium	Szakmai program megvalósítása	5 126 436
NCA Működési Kollégium	Működés	5 145 267
NCA Nemzetközi Civil Kapcsolatok és Európai Integráció Kollégiuma	Kapcsolattartás az EAPN-nel	1 700 000
NCA Nemzetközi Civil Kapcsolatok és Európai Integráció Kollégiuma	Az EAPN Közgyűlésének megrendezése Budapesten	1 952 242
NCA Civil Önszerveződés, Szakmai és Területi Együttműködés Kollégiuma	3Sz-en belüli együttműködések erősítése – országos és regionális fórumok megszervezése	687 158
NCA Civil Szolgáltató, Fejlesztő és Információs Kollégiuma	Civil érdekképviseleti tréning szociális civil szervezetek számára - 2007	2 100 000
NCA Civil Szolgáltató, Fejlesztő és Információs Kollégiuma	Civil érdekképviseleti tréning szociális civil szervezetek számára - 2008	298 384
Szociálpolitikai és Munkaügyi Intézet	„A munkanélküliség problémájának megjelenése a szociális intézmények tevékenységkörében” c. kutatás megvalósítása	2 130 000
Szociálpolitikai és Munkaügyi Intézet	„A 2007-es költségvetési év megszorító intézkedéseinek hatása a helyi szociális ellátásra” c. kutatás megvalósítása	3 683 333
Humán erőforrás-fejlesztési Operatív Program	HEFOP Monitoring Bizottsági Tagok támogatása	134 262
Humán erőforrás-fejlesztési Operatív Program	Szociális munkások a munkaerő-piaci (re)integrációért c. projekt megvalósítása	7 191 868